

Vyšetření v PPP, SPC

Základní diagnostické nástroje

Z čeho vycházíme

Na školský zákon dále navazují dvě vyhlášky, které upravují vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, vyhláška č. 197/2016 Sb., novela vyhlášky č.72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, vymezuje pravidla poskytování poradenských služeb, účel poradenských služeb, typy školských poradenských zařízení.

Vyhláška č. 27/2016 Sb., v pozdějších zněních (poslední 1.1.2021) o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ve znění pozdějších předpisů je vymezena funkce asistenta pedagoga, tlumočníka českého znakového jazyka a přepisovatele pro neslyšící.

Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, v platném znění

- Stanovení podpůrných opatření (PO), poskytování
- Individuální vzdělávací plán - žáci se SVP
 - mimořádně nadaný žák
- Zpráva a Doporučení ŠPZ
- Organizace vzdělávání
- Personální podpora
- Vzdělávání žáků uvedených v § 16, odst. 9
- Vzdělávání nadaných žáků

Vyhláška č.72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb na školách

§ 1, Poskytování poradenských služeb

- 2) školská poradenská zařízení a školy poskytují bezplatně standardní poradenské služby uvedené v přílohách č. 1 až 3 této vyhlášky, a to na žádost žáků, jejich zákonných zástupců, škol nebo školských zařízení. Podmínkou poskytnutí poradenské služby je **písemný souhlas** žáka, v případě nezletilého žáka **písemný souhlas** jeho zákonného zástupce. Souhlasu není třeba v případech stanovených zvláštními právními předpisy.
- 3) Žák, v případě nezletilého žáka jeho zákonný zástupce, je předem informován o povaze, rozsahu, trvání, cílech a postupech nabízených poradenských služeb, o všech předvídatelných rizicích a nevýhodách, které mohou vyplynout z poskytované poradenské služby, prospěchu, který je možné očekávat, i možných následcích toho, když poradenská služba nebude poskytnuta.

Speciálně pedagogická diagnostika

- je východisko pro výchovně-vzdělávací proces a hlavně pro následnou reeduкаci. Jde o složitý proces poznávání daného jedince, jeho osobnosti, úrovně vědomostí, dovedností, sociálních vztahů, poznávacích procesů.
- Odhalení nesnází jedince je předpokladem účinného speciálně pedagogického působení. V podmínkách školy je nutné sledovat žáka dlouhodobě. Sledování je ovlivněno atmosférou školy, třídy, osobnosti učitele.
- Zahrnuje srovnání se žáky téže třídy či školy, stupeň zvládnutí požadavků daných osnovami. Diagnostika zůstává podstatnou součástí rozhodovacího procesu. Probíhá v pedagogicko psychologické poradně.
- Diagnostika může sloužit též jako nástroj prognózy za účelem získání informací, které mohou pomoci učiteli posoudit, jak žák zvládne určité oblasti kurikula.
- Otázka, jak by měla být diagnostika prováděna je důležitá. Je nezbytné, abychom měli přístup k více strategiím diagnostiky a nespolehlali se na jeden konkrétní test nebo měření. Proto by měla brát v úvahu učební a kognitivní styly, stejně jako učební a vyučovací prostředí. To může pomoci s propojením diagnostiky a efektivní výuky.

Úvodní vyšetření v sobě zahrnuje:
rozhovor s rodiči,
rozhovor s učitelem nebo jeho písemné sdělení,
rozhovor s dítětem, na jejichž základech dochází ke zpracování osobní
anamnézy,
rodinné anamnézy a anamnézy prostředí.

ZÁKLADNÍ DIAGNOSTICKÉ NÁSTROJE

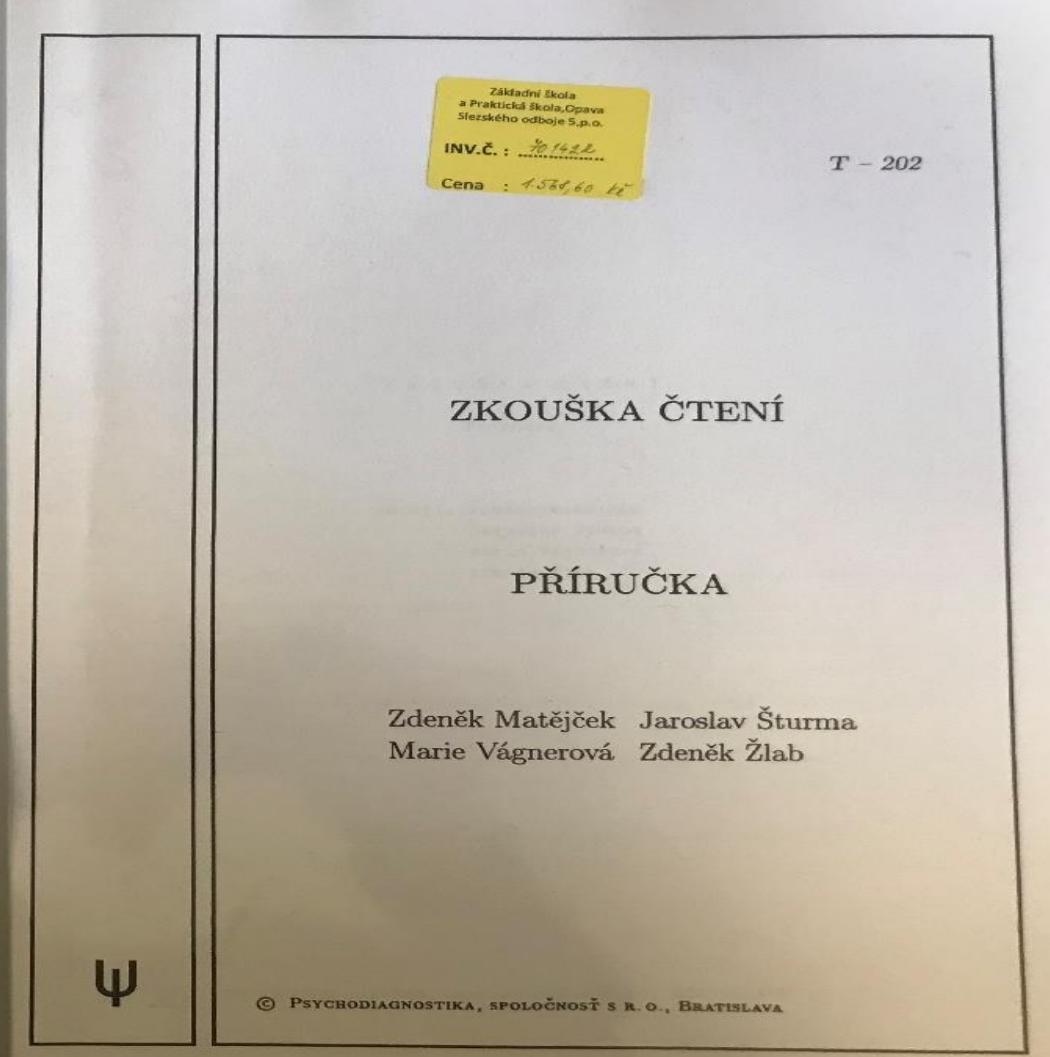
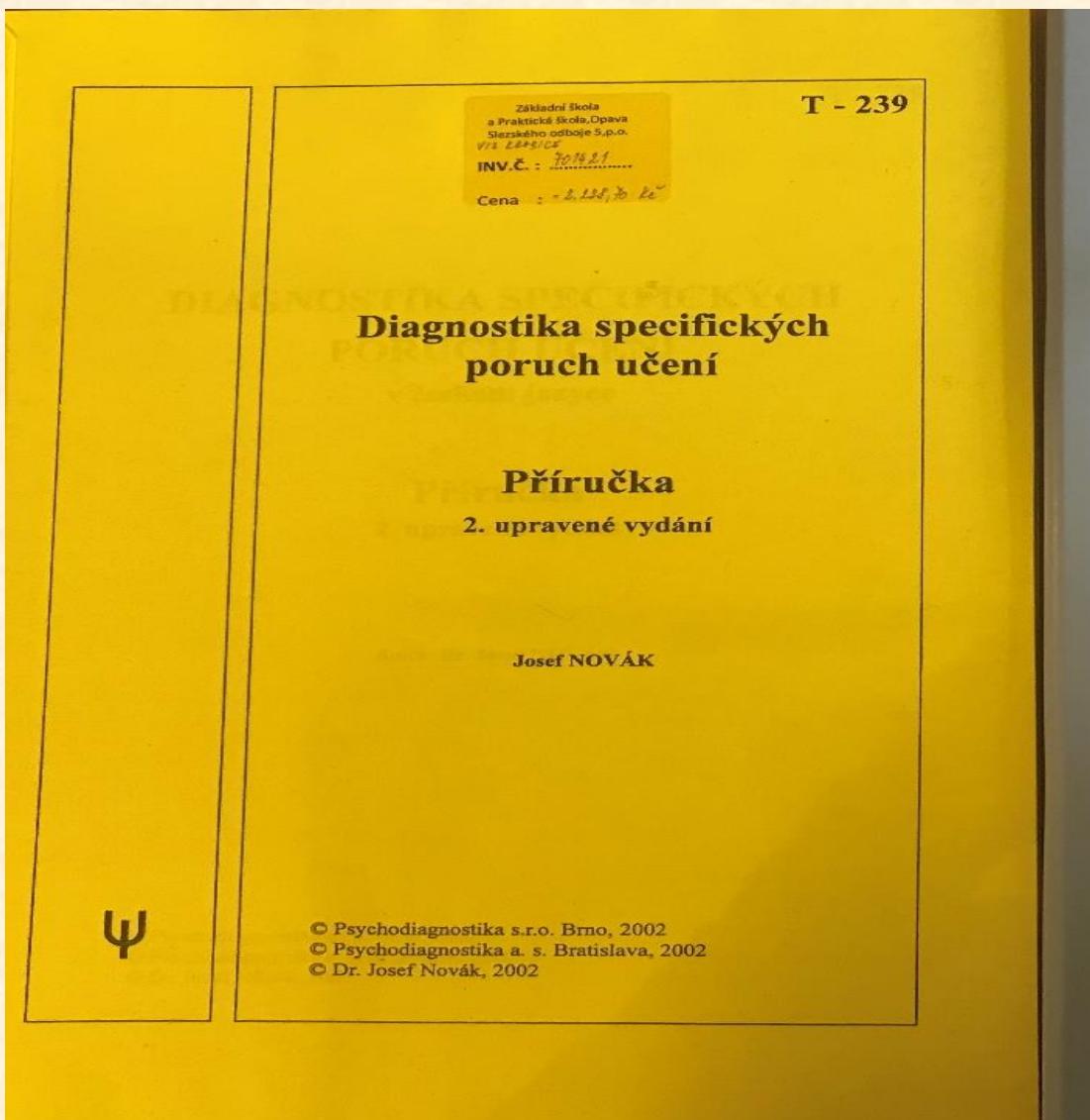
- Mezi základní diagnostické prostředky zařazujeme speciální zkoušky, jejichž výsledky vypovídají o intelektové úrovni dítěte a jeho výkonech v jednotlivých percepčních oblastech.
- Stanovení diagnostických kritérií je velice obtížné (srov. Mertin, 1995, Zelinková, 1993) a odpovídá dané legislativě.
- Vyšetření inteligence je nezbytnou zkouškou celého diagnostického vyšetření. Podává významnou informaci o úrovni rozumových schopností.
- Součástí vyšetření je stanovení intelektové úrovně dítěte, které provádějí psychologové standarzními testy inteligence.

Testy inteligence

Stanfordský Binet inteligenční test
(Terman – Merrill) pro děti od 2 let
WISC III – Wechslerova inteligenční
škála – pro děti od 6 let
Woodcock – Jonson Edition II
IDS – Inteligenční a vývojová škála
pro děti
IDS P – Inteligenční a vývojová škála
pro předškolní děti
SON-R Neverbální inteligenční test
(2,5 – 7 let)

IQ nad 140 **genialita** (cca 0,2%)
IQ nad 130 – **superiorita**, velmi vysoká **inteligence** (cca 2,8%)
IQ nad 120 - vysoká **inteligence** (cca 7,0%)
IQ nad 110 – lehce nadprůměrná **inteligence** (cca 20%)
IQ 90 – 110 – průměrná **inteligence** (cca 40%)
IQ 80 – 90 – lehce podprůměrná **inteligence** (cca 20%)
IQ 70 – 80 – hraniční pásmo, **inferiorita** (cca 7%)
IQ 50 – 69 – lehká **mentální retardace**, dříve debilita (cca 2,5%)
IQ 35 – 49 – středně těžká **mentální retardace**, dříve **imbecilita** (cca 0,3%)
IQ 20 – 34 – těžká **mentální retardace**, dříve **idiotie** (cca 0,1%)
IQ do 19 – hluboká **mentální retardace** (cca 0,1%)
(Všechny typy **mentální retardace** celkem činí cca 3%)

Využívané testy

Vyšetření výkonu ve čtení

Při vyšetření výkonu ve čtení sledujeme **rychlosť čtení, techniku čtení, porozumění čtenému textu, analyzujeme chyby ve čtení, sledujeme, chování dítěte při čtení.**

K posouzení používáme normované texty vypracované v roce 1987 Z. Matějčkem a kol.

Rychlosť čtení je vyjádřena čtenářským kvocientem (ČQ).

Za sociálně únosné čtení se považuje **hranice 60-70 slov za minutu**. Je nutné posoudit, zda čtenářský výkon dítěte odpovídá jeho intelektovým možnostem.

Je-li rozdíl mezi IQ a ČQ vyšší než 20 bodů je to jedno z prvních kritérií přiznání diagnózy dyslexie.

Analýzu specifických chyb

- hodnotíme s přihlédnutím k několika problémům, které sledujeme i při čtení (srov. práce Zelinkové, Matějčka, Pokorné):
- komolí slova, přehazuje písmena, zaměňuje písmena tvarově podobná nebo zvukově podobné hlásky;
- podobné záměny najdeme i v matematických sešitech vynechává háčky, čárky, tečky nebo je nesprávně umístí nerozlišuje měkčení (di, ti, ni – dy, ty, ny);
- při diagnostice diktují dětem vybrané věty, které mohou obtíže ověřit,
- v matematických sešitech sledujeme, zda dítě nepíše číslice zrcadlově, nezaměňuje některé číslice, dodržuje sloupce při písemném sčítání a odčítání.

60 – 70 slov /minuta je schopno dítě na konci 3. ročníku

70 – 80 sov /minutu je hranice pro čtení s porozuměním

Čtení slov kolem 100/ minutu stačí pro odborné školy

Alespoň 120 slov/ minutu pro gymnázia

Čtení na prvním stupni je čtení cílem výuky na **druhém stupni je prostředkem** učení k osvojování dalších vědomostí a dovedností.

Bývají příčinou neúspěchu ve většině předmětů.

V oblíbených předmětech se obtíže mohou méně manifestovat.

Orientační stupnice defektu ve vztahu k rychlosti čtení

Počet správně přečtených slov ve článcích "Zajíček" nebo "Na raky"

na konci	1.	2.	3.	4.	5.	6.	roku školní docházky
Pásma hraniční - PS 80-75	5-10	10-25	30-40	45-60	60-70	60-75	
1. st. defektu - PS 75-70	-5	-10	20-30	30-45	45-60	50-60	
2. st. defektu - PS 70-65	-	-	10-20	25-30	35-45	40-50	
3. st. defektu - PS 65-60	-	-	-10	10-25	25-35	25-40	
4. st. defektu - PS 60-55	-	-	-	-10	10-25	10-25	
5. st. defektu - PS 55-50	-	-	-	-	-10	-10	

Totéž pro články "O kritkově" a "Nevděčný smrk"

na konci	1.	2.	3.	4.	5.	6.	roku školní docházky
Pásma hraniční - PS 80-75	-10	8-16	24-32	40-50	50-60	60-70	
1. st. defektu - PS 75-70	-	-8	15-24	30-40	40-50	45-60	
2. st. defektu - PS 70-65	-	-	5-15	20-30	30-40	35-45	
3. st. defektu - PS 65-60	-	-	-5	10-20	20-30	25-35	
4. st. defektu - PS 60-55	-	-	-	-10	10-20	10-25	
5. st. defektu - PS 55-50	-	-	-	-	-10	-10	

Kontrolní text
TK-2

Příjmení:
Roč. ZŠ Věk: r. m.
Datum výs. Exam.

Zajíček

Sotva se naučil běhat, už prosil maminku, aby mohl jít na procházku. Sluníčko hřálo, ptáčkové zpívali a zajíček vesele poskakoval. Byl rád, že si může sám, bez dohledu prohlédnouti vše, co se mu líbí. Pořád nové věci nachází - už toho měl plnou hlávičkou a těšil se, že bude mamince vypravovat o velkém ptáku, o květinách, o včelách a srncích. Sedl si na bobeček a přemýšlel: "Jak je vše krásné! Pole, lesy, luka, - všechno je mi přístupné. Jen přijdu a mohu hodovat tu nejjemnější travičku. Čeho se bát? Maminka mi sice říkala, abych daleko nechodil - cožpak mě někdo chytí?"

Jsem tu již tak dlouho - a nic. Že nevím cestu zpět? Tady kol potůčku, pěšinkou vzhůru k lesu a tam v širém poli jsou naši." Spokojeně se usmíval.

Tu slyš! - Zaštěkal pes. Ještě nikdy toho hlasu neslyšel. Věděl však hned, že mu nepřináší dobrou zvěst. Rázem zapomněl na vše. Nevěda kam běžel, běžel pryč ... Upocený, udýcháný zastavil se pod vysokou strání, za níž už zapadalo sluníčko. Smrkálo se. Tu se v něm ozvala touha po domově. Kam jít? Kde jsem? Div, že nezaplakal. Strach, nejistota provázely ho na cestě domů. Šel nazdražbůh. Konečně přišel k potůčku, kde už na něj čekala maminka. Měla strach, kde tak dlouho vězí, a říkala: "Hledat. Ani nemukal. Jen srdíčko mu radostí poskočilo, když hopkal vedle maminky, která ho bezpečně vedla domů. "Jak se ti venku líbilo?" - ptala se maminka. Je to krásné - maminko - ale u tebe je přece lépe."

Zajíček

Sotva se naučil běhat, už prosil maminku, aby mohl jít na procházku. Sluníčko hřálo, ptáčkové zpívali a zajíček vesele poskakoval. Byl rád, že si může sám, bez dohledu prohlédnouti vše, co se mu líbí. Pořád nové věci nachází - už toho měl plnou hlávičkou a těšil se, že bude mamince vypravovat o velkém ptáku, o květinách, o včelách a srncích. Sedl si na bobeček a přemýšlel: "Jak je vše krásné! Pole, lesy, luka, - všechno je mi přístupné. Jen přijdu a mohu hodovat tu nejjemnější travičku. Čeho se bát? Maminka mi sice říkala, abych daleko nechodil - cožpak mě někdo chytí?"

Jsem tu již tak dlouho - a nic. Že nevím cestu zpět? Tady kol potůčku, pěšinkou vzhůru k lesu a tam v širém poli jsou naši." Spokojeně se usmíval.

Tu slyš! - Zaštěkal pes. Ještě nikdy toho hlasu neslyšel. Věděl však hned, že mu nepřináší dobrou zvěst. Rázem zapomněl na vše. Nevěda kam běžel, běžel pryč ... Upocený, udýcháný zastavil se pod vysokou strání, za níž už zapadalo sluníčko. Smrkálo se. Tu se v něm ozvala touha po domově. Kam jít? Kde jsem? Div, že nezaplakal. Strach, nejistota provázely ho na cestě domů. Šel nazdražbůh. Konečně přišel k potůčku, kde už na něj čekala maminka. Měla strach, kde tak dlouho vězí, a říkala: "Hledat. Ani nemukal. Jen srdíčko mu radostí poskočilo, když hopkal vedle maminky, která ho bezpečně vedla domů. "Jak se ti venku líbilo?" - ptala se maminka. Je to krásné - maminko - ale u tebe je přece lépe."

Rozbor:

1. Rychlosť čtení: za 1. min. slov Průměr = slov/min
2. min. slov ČQ =
3. min. slov Sten :
Úroveň :

2. Způsob (stupeň čtenářských návyků):

Orientační stupnice defektu ve vztahu k rychlosti čtení

Počet správně přečtených slov ve článcích "Zajíček" nebo "Na raky"

na konci	1.	2.	3.	4.	5.	6.	roku školní docházky
Pásmo hraniční - PS 80-75	5-10	10-25	30-40	45-60	60-70	60-75	
1. st. defektu - PS 75-70	-5	-10	20-30	30-45	45-60	50-60	
2. st. defektu - PS 70-65	-	-	10-20	25-30	35-45	40-50	
3. st. defektu - PS 65-60	-	-	-10	10-25	25-35	25-40	
4. st. defektu - PS 60-55	-	-	-	-10	10-25	10-25	
5. st. defektu - PS 55-50	-	-	-	-	-10	-10	

konec 1. + 2. - 3. třída

Počet slov 1. 3/4	Zajíček			Normy rychlosti čtení - převedený skóř			V. 1/4 1/2 3/4	VI. 1/4 1/2 3/4
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.		
200	238	199	161	166 157 149	167 156 145	154 146 139	136 131 126	
180	222	187	152	156 148 140	156 146 136	144 137 130	127 123 119	
160	204	173	143	146 138 131	145 136 127	133 127 121	119 115 111	
156	201	171	141	144 137 130	143 134 125	131 125 119	117 113 110	
152	198	168	139	142 135 128	140 131 123	129 123 117	115 111 108	
148	195	166	137	140 133 126	138 130 122	127 121 121	116 114 110	107
144	192	164	136	138 131 125	136 128 120	125 119 114	112 108 105	105
140	188	161	134	135 129 123	134 126 118	123 117 112	110 106 103	102
136	185	159	132	133 127 121	131 123 116	121 115 110	109 105 102	100
132	181	155	130	131 125 119	129 121 114	119 113 108	107 103 100	99
126	178	153	128	129 123 118	127 120 113	117 112 107	105 102 102	99
124	175	150	126	127 121 116	125 118 111	115 110 105	103 100 97	97
120	160	172	148	125 119 114	122 115 109	113 108 103	101 98 96	96
116	157	167	145	123 118 113	120 118 107	110 105 101	100 97 94	94
112	154	164	142	121 116 111	118 112 106	108 104 100	98 95 93	93
108	151	161	140	119 114 109	116 110 104	106 102 98	97 94 91	91
104	148	158	137	117 112 107	113 107 102	104 100 96	95 92 90	89
100	145	154	134	115 110 105	111 105 100	102 98 94	94 93 90	88
96	142	150	132	114 108 104	109 103 98	100 96 92	91 89 87	87
92	139	147	129	112 106 103	107 101 96	98 94 90	90 87 85	84
88	136	144	127	110 108 101	105 99 94	96 92 89	88 86 84	82
84	133	140	124	108 106 102	106 99 97	90 95 91	92 88 85	85
80	130	137	121	106 104 100	104 97 97	90 95 91	92 88 85	81
76	127	134	119	104 102 98	98 93 89	90 87 84	83 81 79	77
72	124	130	116	103 100 96	95 91 87	87 84 82	82 79 77	77
68	121	127	114	101 98 95	93 89 86	85 82 80	80 78 76	76
64	116	123	111	99 96 93	90 91 87	84 80 78	78 76 74	74
60	115	120	108	97 94 91	89 85 88	82 81 78	76 74 73	73
56	112	117	108	95 92 89	87 83 87	80 79 77	75 72 71	71
52	109	113	103	94 90 87	85 81 85	84 81 78	77 75 73	72
48	106	110	101	92 87 85	83 82 83	82 79 77	75 73 71	71
44	103	107	93	90 85 83	81 80 80	80 77 75	73 71 69	69
40	100	103	93	88 83 81	80 78 75	73 71 69	68 66 65	65
36	97	100	93	86 81 79	78 75 73	71 69 67	66 64 64	64
32	94	97	91	85 79 77	76 73 71	70 67 65	63 63 62	62
28	91	93	88	83 77	75 71 69	68 65 63	62 61 61	61
24	88	90	85	81 75	74 73 69	67 66 63	61 60 60	60
20	85	87	83	79 73	72 71 66	65 64 64	61 60 59	59
16	82	83	80	77 71	70 69 64	63 62 62	58 57 57	57
12	79	80	77	75 69	68 66 62	61 60 56	55 55 55	55
8	76	77	75	74 67	66 66 60	59 55 54	53 53 53	53
4	73	73	72	72 65	64 64 57	57 57 52	52 52 52	52
0	70	70	70	62 62	62 62 55	55 55 50	50 50 50	50

TK-6

O krtkovi

Průvod zestárlých zvířat ubíral se k panovníkovi podzemí, krtkovi. Zchromlý kozel vedl průvod. Zaklepal na bránu. Když krtek vyšel, prosil za všechna zvířata: „Odpust', že tě lákáme na světlo. V tichu tmavé říše jistě hodně přemýšlíš a mohl bys nám poradit. Stáří nás moří. Vlečeme se světem, zuby vypadané, v kostech pichá. Mnoho nás trpí omrzlostí života. Neviš, co by usnadnilo naše stáří?“

Krtek vystoupil na hromádku hlíny a řečnil: „Přátelé, mnoho v tichu své říše přemýslí a bádám. Vím o léku, který určitě pomůže. Pověřuji psa, aby každého, kdo si bude naříkat na krutý život, přivedl ke mně.“

Za nějaký čas před podzemním obydlím krkovým zaštákal pes. Přivedl zestářlého koně. Když krtek vylezl, žadonil kůň: „Prosím, dej mi léku, zlé chvíle života mě trápí, všechno bolí.“ Pojďte za mnou,“ velel krtek, a vedl je k hlubokému rybníku. Tu pravil koňovi: „Tato voda je zázračná. Je-li opravdu zle, že nemůžeš života snášti, skoč do ní. V její hlubině naleznes věčný klid a zapomenutí.“ Kuň se zarazil a rozpačitě se začal vymlouvat: „Víš krtnku, ono se mnou to není vlastně tak zlé. Jsou ještě starší koňové a vytrpí víc. Nač skádat do hluboké vody, nač si zoufat. Vyhřeju se na sluníčku. Ono někdy dělá divy. Snad to ještě nějaký čas vydržím. Odpust', že jsem tě obtěžoval. Snad později bych přišel.“

Krtek se usmál a oba propustil. Ještě několika zvířatum nabídl krtek zázračný lék. Každému se však na břehu ulevilo a nehledalo útěchu ve vodní hlubině.

Brzy nebylo v kraji stářím omrzlého zvířete.

Kontrolní text
TK-6

Příjmení:		
Roč.	ZŠ	Věk: r. - m.
Datum vyš.		
Exam.		

T-238

O K R T K O V I

Průvod zestárlých zvířat ubíral se k panovníkovi podzemí, krtkovi. Zchromlý kozel vedl průvod. Zaklepal na bránu. Když krtek vyšel, prosil za všechna zvířata: „Odpust', že tě lákáme na světlo. V tichu tmavé říše jistě hodně přemýšlíš a mohl bys nám poradit. Stáří nás moří. Vlečeme se světem, zuby vypadané, v kostech pichá. Mnoho nás trpí omrzlostí života. Neviš, co by usnadnilo naše stáří?“

Krtek vystoupil na hromádku hlíny a řečnil: „Přátelé, mnoho v tichu své říše přemýslí a bádám. Vím o léku, který určitě pomůže. Pověřuji psa, aby každého, kdo si bude naříkat na krutý život, přivedl ke mně.“ Za nějaký čas před podzemním obydlím krkovým zaštákal pes. Přivedl zestářlého koně.

Když krtek vylezl, žadonil kůň, prosím, dej mi léku, zlé chvíle života mě trápí, všechno bolí.“ Pojďte za mnou,“ velel krtek, a vedl je k hlubokému rybníku. Tu pravil koňovi: „Tato voda je zázračná. Je-li opravdu zle, že nemůžeš života snášti, skoč do ní. V její hlubině naleznes věčný klid a zapomenutí.“ Kuň se zarazil a rozpačitě se začal vymlouvat: „Víš krtnku, ono se mnou to není vlastně tak zlé. Jsou ještě starší koňové a vytrpí víc. Nač skádat do hluboké vody, nač si zoufat. Vyhřeju se na sluníčku. Ono někdy dělá divy. Snad to ještě nějaký čas vydržím. Odpust', že jsem tě obtěžoval. Snad později bych přišel.“

Krtek se usmál a oba propustil. Ještě několika zvířatum nabídl krtek zázračný lék. Každému se však na břehu ulevilo a nehledalo útěchu ve vodní hlubině.

Rozbor:

1. Rychlosť čtení: za 1. min. slov Průměr = slov/min

2. min. slov ČQ =

3. min. slov Sten :

Úroveň :

2. Způsob (stupeň čtenářských návyků):

3. Frekvence chyb:

a) počet chybě čtených slov v 1. min. :

b) procento chybě čtených slov v textu: %

c) charakter chyb: na počátku - uprostřed - na konci slov

4. Úroveň porozumění: Sten:

Počet slov l. 3/4	Krk	Normy rychlosť čtaní - převedený skóř										3
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	1/4	1/2	3/4	1/4	
200		205	184	163	185	169	153	168	158	148	150	148 146
180		191	172	153	172	157	143	156	147	138	140	138 137
160		177	160	143	159	146	133	145	137	129	130	128 127
156		174	157	141	156	143	131	142	134	127	128	126 125
152		171	155	139	154	141	129	140	132	125	126	124 123
148		168	152	137	151	139	127	137	130	123	124	122 121
144		165	150	135	149	137	125	135	128	121	122	120 119
140		162	147	133	146	134	123	133	126	119	120	118 117
136		159	145	131	143	132	121	131	124	117	118	116 115
132		156	142	129	141	130	119	128	121	115	116	114 113
128		154	140	127	138	128	118	126	119	113	114	113 112
124		151	138	125	136	126	116	125	117	111	112	111 110
120		148	135	123	133	123	114	121	115	109	110	109 108
116		209	176	144	145	133	121	130	121	113	118	112 107
112		204	173	142	142	130	119	128	119	110	116	110 105
108		200	169	139	140	128	117	125	116	108	103	104 103 102
104		195	165	136	137	126	115	122	114	106	111	106 101 100
100		190	162	134	134	123	113	120	112	104	109	99 98 98
96		185	158	131	131	121	111	117	109	102	107	97 96 96
92		180	154	129	128	118	109	114	107	100	104	99 95 95 94 94
88		176	151	126	125	116	107	112	105	98	102	97 93 93 92 92
84		171	147	124	122	113	105	109	102	96	99	95 91 91 90 90
80		166	143	121	119	111	103	107	100	94	97	93 89 88
76		146	161	140	119	116	108	101	94	92	95	91 87 87 86 85
72		157	136	116	114	106	99	101	95	90	92	88 85 85 84 83
68		152	132	113	111	104	97	99	93	87	90	86 83 83 82 81
64		147	129	111	108	101	95	96	91	86	88	84 81 81 80 79
60		130	142	125	108	105	99	93	93	88	84	85 82 82 81 79
56		126	137	121	106	102	96	91	91	86	82	83 80 77 77 76 75
52		122	133	118	103	99	94	89	85	84	81	80 77 75 75 74 73
48		118	128	114	101	96	91	87	86	82	78	78 75 73 73 72 71
44		114	123	110	98	94	89	85	83	80	77	76 73 73 71 70 69 68 67
40		110	118	106	95	91	87	83	80	77	75	73 71 70 69 68 67
36		106	113	103	93	88	84	81	78	75	73	71 69 68 67 66 65 64 63
32		102	108	99	90	85	82	79	75	73	71	68 67 66 65 64 63 62 61 60 59
28		98	104	96	88	82	79	77	72	70	69	66 65 64 63 62 61 60 59 58 57
24		94	99	92	85	79	77	75	70	68	67	64 63 62 61 60 59 58 57 56 55
20		90	94	88	83	76	74	73	67	66	65	61 60 60 59 58 57 56 55 54 53
16		86	89	84	80	73	72	71	64	63	63	59 58 57 56 55 54 53 52 51 50
12		82	84	81	78	70	69	69	62	61	61	56 55 54 53 52 51 50
8		78	80	77	75	68	67	67	59	59	54	54 53 52 51 50
4		74	75	74	73	65	65	65	57	57	52	52 51 50 50 50 50 50 50 50 50
0		70	70	70	70	62	62	63	54	54	55	50 50 50 50 50 50 50 50 50 50

Porozumění textu

je vyvrcholením čtenářské dovednosti a patří mezi základní znaky čtení. Zpravidla je sledujeme tak, že žádáme jedince, aby vypravoval, co četl. Při zkoušce se zaměřujeme na chování dítěte při čtení, stejně jako při dalších zkouškách. Mohou se projevit známky neklidu, úzkostné chování, špatné dechové návyky, tzv. dvojí čtení, které je příznačné pro dyslektické děti. Zkouška čtení patří mezi základní diagnostické zkoušky.

Zkouška čtení instrukcí

TEST RYCHLOSTI ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – verze A

Jméno, příjmení žáka:

Datum narození:

Škola:

Třída:

Známka na posledním vysvědčení:

český jazyk*

* (vyplňuje učitel)

matematika*

Pretest A

Přeškrtni písmeno a, které je na dalším řádku!

8

a

9

Podtrhni písmeno K za touto větou!

16

K

20

Do kolečka udělej tečku

O

23

Napiš číslicí pětku!

31

Ve slově sova, napsanými velkými písmeny, podtrhni O!

32

SOVA

43

Každý člověk má dvě nohy. Po ulici šly Věra a Slávka.

49

Napiš číslicí, kolik nohou měly dohromady! _____

58

V papírnictví prodávají sešity, pera, tužky, pastelky a bloky.

67

Napiš číslicí, kolik druhů tohoto zboží je z papíru! _____

78

V autobusu jeli Pepík, Karel a Luboš. Byl tam také Pavel?

85

Napiš nad čáru jen ano nebo ne! _____

91

Podtrhni v příští větě jméno zvířete!

104

V hlubokém lese žil starý myslivec, který měl psa Bobíka a starou pušku.

Úroveň písemného projevu

Úroveň písemného projevu dítěte máme možnost posoudit z rozboru jeho školních sešitů, z diktátu, opisu a přepisu při vyšetření.

Hodnotí se kvalitativní i kvantitativní znaky písemného projevu:

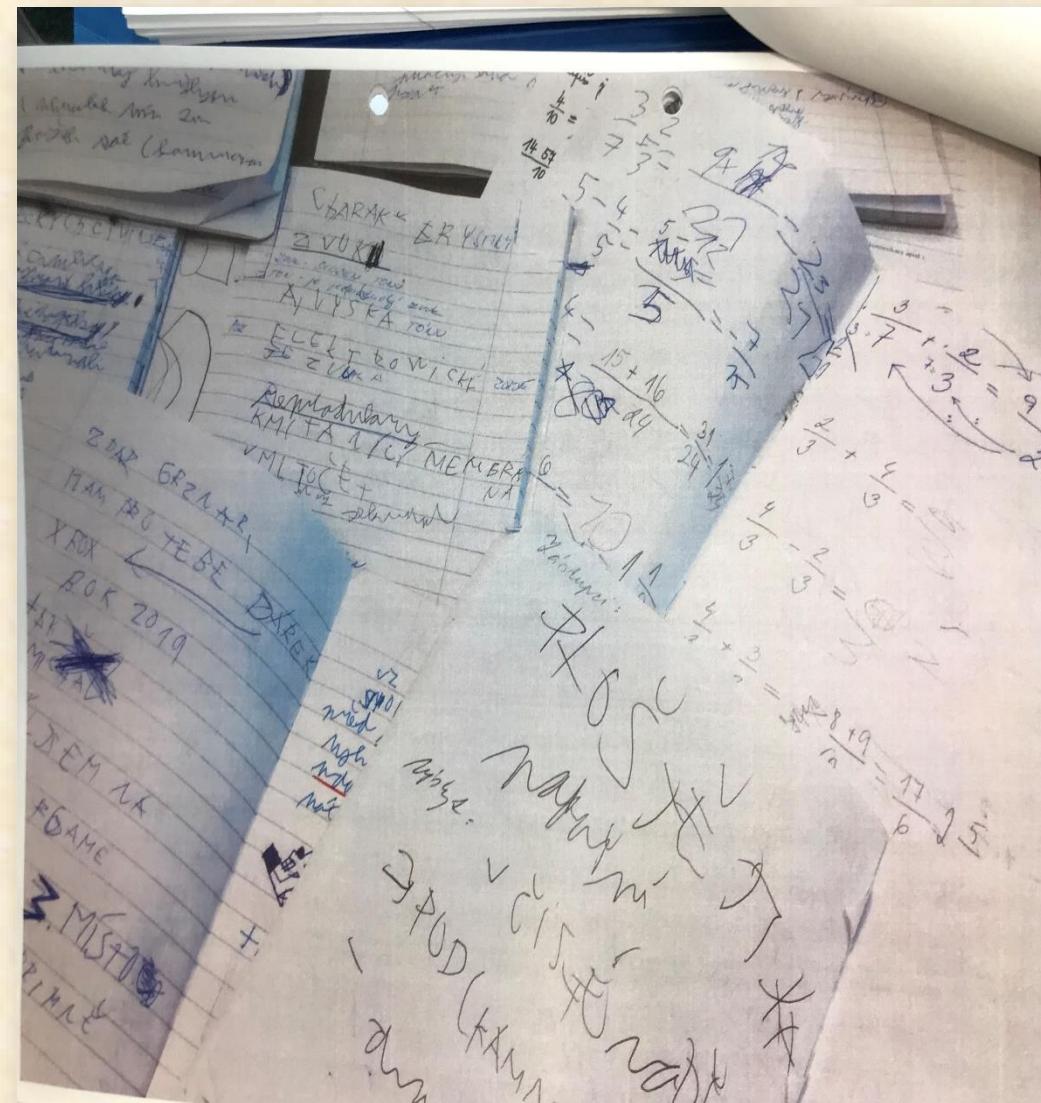
- tvar písma
- dodržování liniatury
- chování při psaní

rodice verly - základní skladovice
verly maseje verly na výrobcu
nabírkovací verly - určovací skl.
dvojice.

Větme členy jsou buď sáklanní nebo rozvijací. Ze všech větších členů můžeme vybavit s kladem dvojice. Rozlišujeme skladovní dvojice a) základní

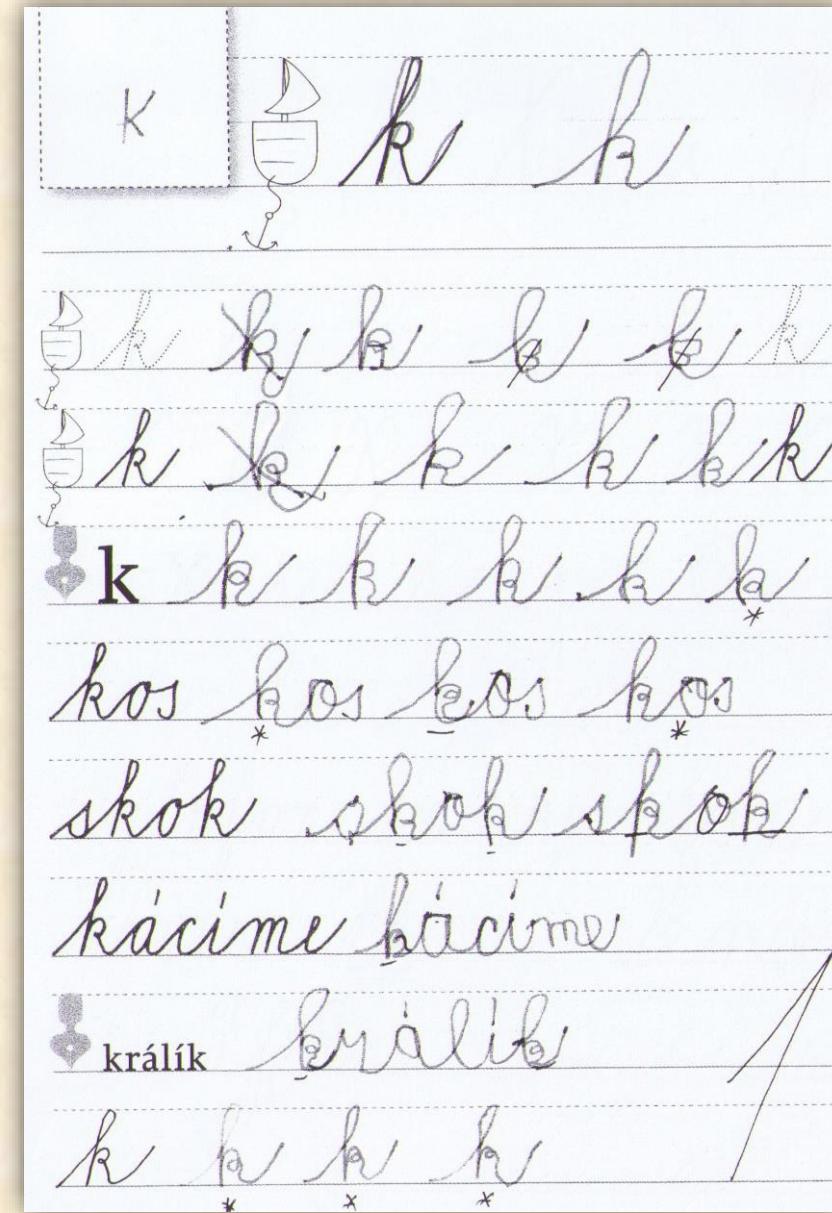
b) určovací

Cely kapis je opisovan buď a kobile
nebo p náčelnice a při tom opis-
vání jsi napáchal plik chyb...
Hlava!

13. 17.

Mraž.
mraž.
Daněk Šírek
Kdo dělá svýky
Když rádi mraží jídlo
Grupačky ledvinoviny
že ale nechladnou.
Na závodech vlnabrik
pod ledem se plavou
mláďata dívce kožíšek
kroužek hroutí nad tím
Alvito.

Konec 1. pololetí 1. ročníku ZŠ**OPIS TEXTU:**dím kolá**PŘEPIS TEXTU:**Kos litá.
Ola jede do sadu.**DIKTÁT:**
a, o, m, n, k, h, b, d, š, A, O, M, N, H, Z, B, D, les, zima,
suši, duben
(Rozsah: 21 slov)**Konec 2. pololetí 1. ročníku ZŠ****OPIS TEXTU:**Už se lešíme na prázdniny.**PŘEPIS TEXTU:**
V lese žije medvěd.
Tatínek je řidičem.**DIKTÁT:** M, CH, D, R, Ž, B, L, E, I, Č, F, H, nádoba, křičí, kostka,
Ema si hraje.
(Rozsah: 18 slov)*Doplňková část:* Datel šplhá po stromech.**2. ročník ZŠ****DIKTÁT - základní část:**K, D, B, U, E, CH, I, Č, F, L, Ž, žák, doba, míří, pruty, dýchá, stáří,
štěká, proutí, bratří, chodi, květiny, Sáša má žízeň. To je štěstí v neštěstí. Haj-
ný zvoní u dveří.
(Rozsah: 34 slov)*Doplňková (alternativní) část:*Dědeček suši seno. Dnes je středa a zítra bude zase čtvrtok.
(Rozsah: 45 slov)**3. ročník ZŠ****DIKTÁT - základní část:**rýč, dudy, žlutý, hrábě, nyní, střídá, běží, hodiny, čtvrtok, krček, příkrýka,
vrbové proutí, průdy vody, Šárka zažene žízeň. To je štěstí v neštěstí. Ten sen
se ti jen zdál. Cvrčci v noci cvrčí.
(Rozsah: 33 slov)*Doplňková (alternativní) část:*K, D, B, U, E, CH, I, Č, F, L, Ž, Dnes je středa, zítra zase čtvrtok.
(Rozsah: 50 slov)**4. ročník ZŠ****DIKTÁT - základní část:**Chudý, pstruh, štípe, kýchá, chtrý, křídla, rýže, kvítí, skříňka, měří, vzduchá,
kladivo, podceňovat, V noci svítí hvězdy. Hajný nyní zvoní u dveří. Ten sen se ti
jen zdál. Když v zimě vlhký sníh zmrzne, trápí koroptve hlad.
(Rozsah: 37 slov)*Doplňková (alternativní) část:*

Brzy budou hlavní školní prázdniny. Stříbrný vitr mu zvoní v srdci. (Rozsah: 48 slov)

5. ročník ZŠ**DIKTÁT:**Nejznámějším a zároveň největším horským masivem v Evropě jsou Alpy. Auto-
busy ujíždějí hlubokým údolím a pak náhle zamíří do prudkého stoupání. Náhle
vidíme panorámu vysokých horských štítů a ledovců. Dýchá na nás chlad a okouz-
lující síla přírody. Nyní je to krásný pohled. Rozpuštěné ledovcové jazyky končí
v zelených lesích a změní se v divoké potoky.
(Rozsah: 55 slov)**6. a 7. ročník ZŠ****DIKTÁT:**V zimě přišlo náhlé tání a sníh rychle roztrál. Obě děti byly zticha. Spadané listy
šustí pod nohami. Rozsvítěte v předsíni to velké světlo. Včely sbírají na květech
sladkou šťávu a roznášeji jemný pyl. Nejvíce se mi zalíbila nejdivočejší část sjíž-
děně řeky. Špačci si stavějí hnízda v kroví. Obrázky od Josefa Lady potěšíly mno-
ho návštěvníků. Železníček přejezd je nyní bezpečný. Na prosluněných stráních
se rozkládají vinice.
(Rozsah: 66 slov)**(8. ročník ZŠ a vyšší)****DIKTÁT:**Na návsi vysázeli mladé břízy. S přáteli jsme ochutnali pravý včeli med. Všechny
nové výtvarníkovy návrhy byly přijaty. Po teplých letních nocích se v září objeví
přízemní mrazy. S Milanovými zvědavými kamarády jsme se setkali i na Česko-
moravské vrchovině. V Karlových Varech jsme navštívili výstavu nádherných
šperků. Objemné koruny starých dubů porostlých mechy a lišejníky se vzpínaly k
modré obloze. V dřevěných chalupách bývaly trámové stropy. Zásilku drahých
výrobků doručili do Soběslavi u Táboru. Ríká se, že ronil krokodýlí slzy. Dříví
v lesních porostech zničených škůdci musí být brzy zpracováno. Co si o tom
myslíš, co jsi v noci viděl.
(Rozsah: 100 slov)

Zachycení myšlenky a pokračování příběhu používám u starších žáků.

Jméno, příjmení žákyně: Datum vyšetření:

Adresa školy: Datum narození:

Třída: Poslední známka z českého jazyka: Věk:

Instrukce: Nyní bych chtěl, abys vymyslel/a krátký příběh. Nejprve ti přečtu začátek toho příběhu a potom bych chtěl, abys napsal/a krátký příběh o tom, co se dělo dál. Máš jednu minutu na přemýšlení, o čem budeš psát a další 3 minuty, kdy můžeš napsat pokračování příběhu. Pokus se toho napsat co nejvíce.

Jednou jsem se vydala v malém člunu na otevřené moře. V člunu jsem byla úplně sama. Za malou chvíli se přihnala obrovská bouře, která mne unášela po rozbořených vlnách daleko od přístavu. Večer bouře ustala a já jsem se ocitla na pustém ostrově....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Poruchy sluchového vnímání

Sluchová analýza a syntéza řeči je významným předpokladem pro zvládnutí psaní. U školních dětí se k vyšetření její úrovně používá Matějčkova Zkouška sluchové analýzy a syntézy (Matějček 1993).

Při vyšetření vnímání měkkých a tvrdých slabik předříkáváme dítěti střídavě slova (např. dudy, schody, hadi) a dítě má odpovědět, zda slyšelo tvrdé y nebo měkké i.

Pro vyšetření schopnosti sluchového rozlišování - sluchové diferenciace užíváme zkoušku autorů Wepman (1960), Matějček (1993). Podstatou testu je, že dítě určuje rozdílnost mezi dvojicemi nesmyslných slov (flaš – klaš).

E/

IMPRESIVNÍ (RECEPTIVNÍ) ŘEČ

Zácvičná slova: ptýl - ptýl
truf - tryf

l - e - s

r a k

SLUCHOVÁ DIFERENCIACE	Varianta		SLUCHOVÁ SYNTÉZA	SLUCHOVÁ ANALÝZA	HS
	A	B			
	HS	HS			
vočl - vošl			rak	pes	
dynt - dint			koza	voda	
plef - mlef			mrak	ulice	
tost - tost			opice	cibule	
brát - prát			chroust	jediný	
ším - žím			petržel	švestka	
nyvl - nyvl			pohádky	pstruzi	
tmes - dmes			bouračka	kukačky	
kniš - knyš			stříbrný	pospíchá	
typ - tip			strašidlo	košťátko	
mnět - mnět			bratříček	princezna	
nýst - nist			přiležitost	traktorista	
Úspěšnost	%	Σ HS	Úspěšnost	%	Σ HS
Rozbor:					

Poruchy zrakového vnímání

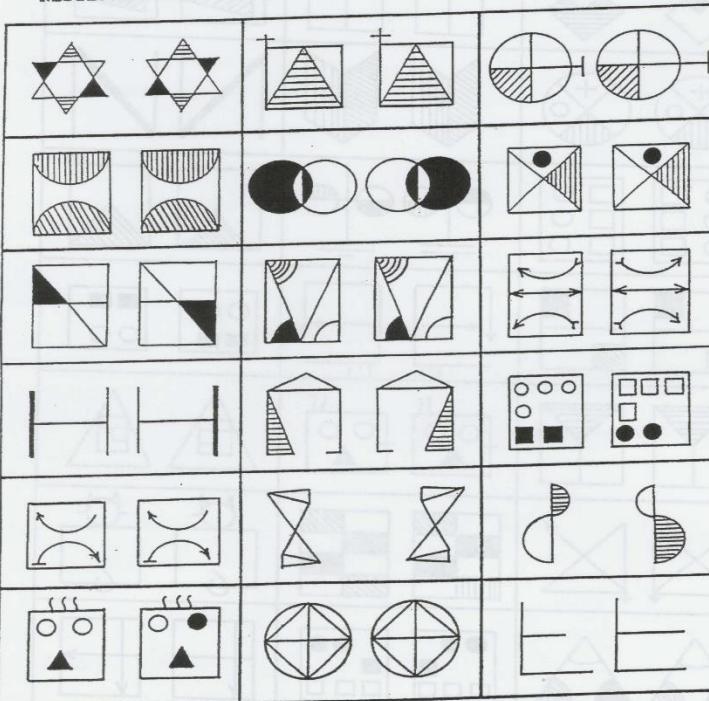
Poruchy zrakového vnímání, zrakovou percepci tvarů zjišťujeme nejčastěji Edfeldtovu Reverzní zkoušku (Pokorná 1997), která nám pomůže zjistit příčiny záměny písmen a číslic.

Test obsahuje figury, které se od sebe odlišují především v horizontální a vertikální rovině. Dítě má určovat odlišnost či shodnost jednotlivých obrazců. Další užívanou zkouškou k zjištění vizuo-motorické koordinace je zkouška M. Frostigové.

Z K O U Š K A
VIZUÁLNI DIFERENCIACE

Jméno, příjmení	Dat. vyš.	čas		
Roč. ZŠ v	věk r. měs.	Exam.		
Vertikální Σ chyb symetrie	Identita Echyb	Ostatní sym. asymetrie	Echyb	Správná řešení %
Dílčí závěr:				

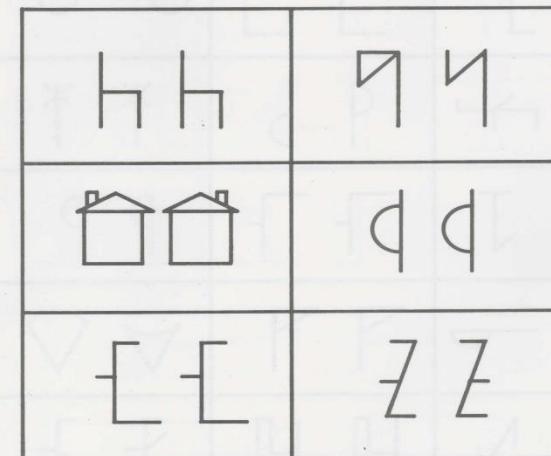
NESTEJNÉ OBRAZCE ŠKRTNI!

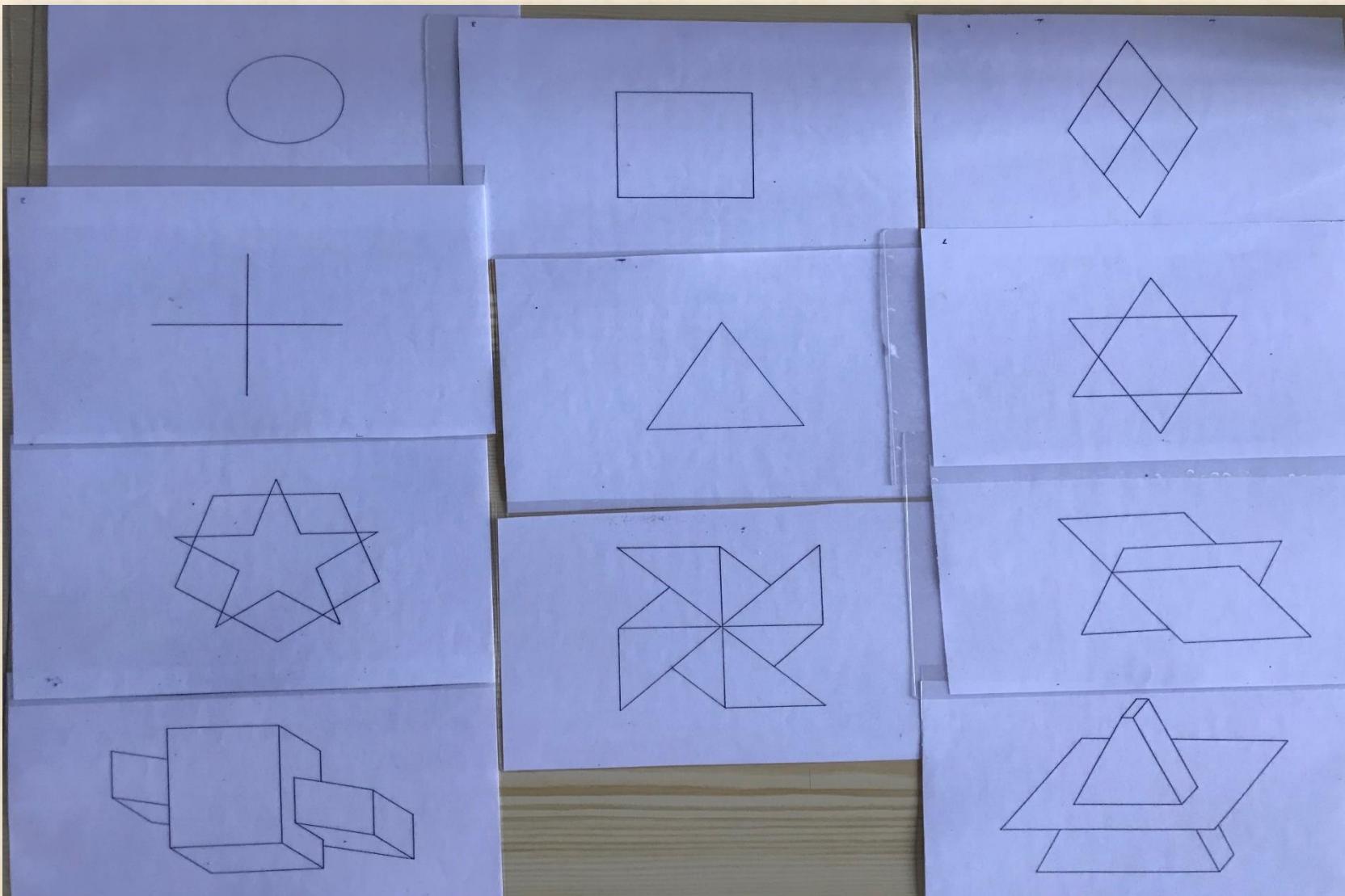
R E V E R Z N Y T E S T

PRIEZVISKO A meno PRÍJMENÍ A JMÉNO	DÁTUM NAR. DATUM NAR.	VEK VĚK	
BYDLÍSKO BYDLIŠTĚ	DÁTUM VÝETR. DATUM VÝETR.		
HS	CHYBY	ČAS	VS
POZNÁMKY			

PŘÍKLADY - VÝPLŇ

Slouží k hodnocení vizuální percepce, senzomotorické koordinace a jemné motoriky.

Vnímání časové posloupnosti

Vnímání časové posloupnosti se vyšetruje v oblasti vizuální percepce. V oblasti sluchového vnímání se používá Žlabova zkouška reprodukce rytmu, kdy dítě vytleskává nebo opakuje na bzučáku předložený rytmus sestávající z krátkých a dlouhých intervalů.

Zpočátku zadáváme jednodušší úkoly, postupně složitější. Děti, které v této zkoušce selhávají, mají potíže v rozlišování délky samohlásky.

G/

AUDIOMOTORICKÁ KORDINACE

Zácvik: . . .

Percepce rytmu	Odpověď	HS	Reprodukce rytmu	HS
* - * - *			* * * * *	
* * - - * * - -			* - * - *	
- * * * - -			- - - * * *	
* * * - - -			* * - - * * - -	
* - - * *			* - - - * *	
- * * - - *			- * * * - -	
Úspěšnost: %	Σ HS		Úspěšnost %	Σ HS
Celková úspěšnost: %				

Rozbor:

K vyšetření laterality

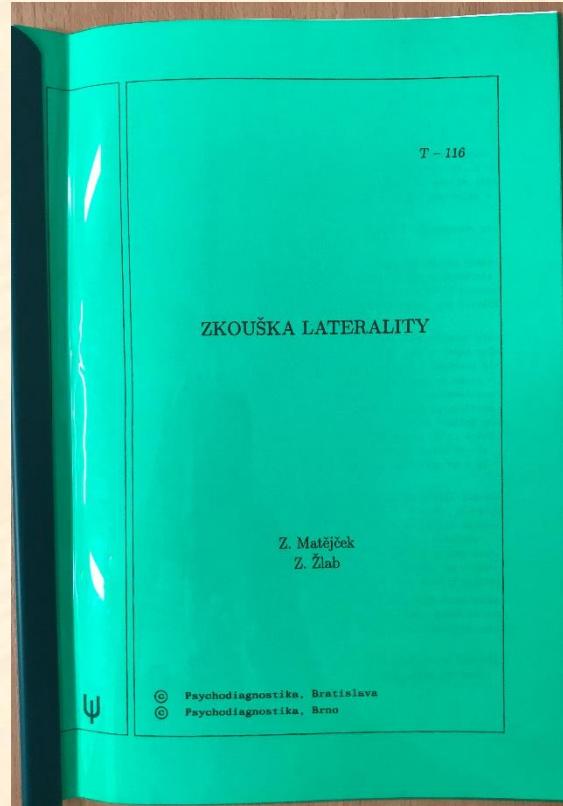
K vyšetření laterality (Matějček 1993) se používá Žlabova a Matějčkova Zkouška laterality.

Zajímá nás vztah mezi lateralitou ruky a oka.

Zkouška je upravena tak, že se použít u dětí i dospělých.

Testový materiál tvoří záznamový arch a krabice pomůcek.

Test obsahuje jednotlivé zkouškové situace (zasouvání kolíčků, klíč do zámku, jakou máš sílu, tleskání...), které se zaznamenávají do záznamového archu, a vypočítává se kvocient pravorukosti.

T-238

**ZÁZNAMOVÝ LIST č. 19
Z KOUŠKA LATERALITY**

Jméno, příjmení	Dat.nar.	Věk: r. měs.		
Horní končetiny DQ =	FENOTYP LATERALITY			
Dat.vyšetření	Examin.			
Horní končetiny	P	A	L	Poznámky
01/ Korálky do lahvičky				
02/ Zasouvání kolíků				
03/ Klíč do zámku				
04/ Miček do škatulky				
05/ Jakou máš sílu				
06/ Zašroubování hrdla láhve				
07/ Sáhni si na ucho, nohu, nos				
08/ Jak vysoko dostaneš				
09/ Tlesknutí				
10/ Jehla a nit				
NÁHRADNÍ ZKOUŠKY				
11/ Komin z kostek				
12/ Strouhání mrkve				
OKO				
01/ Manoptoskop				
02/Kukátko				
DQ =	tj.:	Typ		

GENOTYP: 1. Vyskytuje se ve Vašem příbuzenství leváctví?
kdo? NE ANO
2. Lateralita rodičů a sourozenců dítěte: P A L
matka
otec
sourozenec
3. Upřednostňovalo dítě jednu ruku?
- při uchopování hraček ANO NE
- při jídle ANO NE
- při kreslení, psaní ANO NE
4. Bylo dítě přecvičováno? NE ANO - kdy
GENOTYP: P1 P2 L1 L2

Úroveň matematických schopností

Matematickou schopnost lze chápat jako specifickou součást inteligence (Vágnerová 2005).

Diagnostika matematických schopností je složitou činností a naši odborníci se jí snaží stále více propracovat.

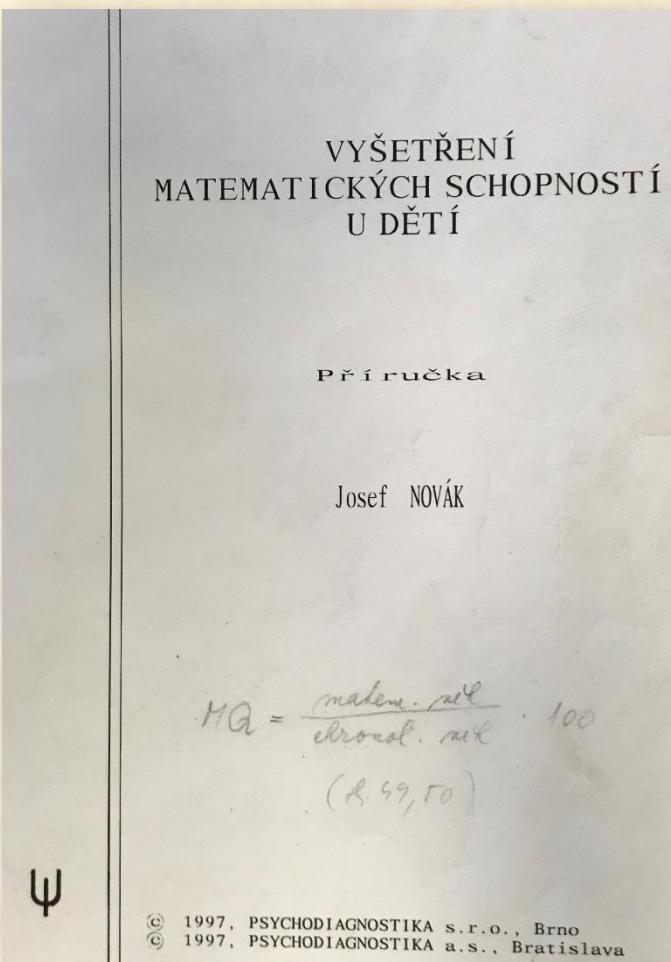
Pro diagnostiku dyskalkulie vydala Psychodiagnostika Brno baterii testů zpracovanou Novákem.

Tato baterie v sobě zahrnuje několik testů – Barevná kalkulie, Kalkulie IV, Číselný trojúhelník, Rey-Ostheriethova komplexní figura (Novák, 2002, 2010, Košč, 1997).

Pomocí této zpracované baterie testů sledujeme obtíže v matematické paměti, problémy se zaměňováním pořadí číslic, orientaci v prostoru, problémy ve čtení čísel a psaní čísel, poruchu v oblasti matematických operací, poruchu matematického porozumění (Psychodiagnostika Brno 2002).

Vyšetření matematiky

Obsahuje úkoly pro analýzu, a testové subtesty Analogie, Vizuální diferenciaci, Číselný trojúhelník, Kalkulie III, Barevná kalkulie

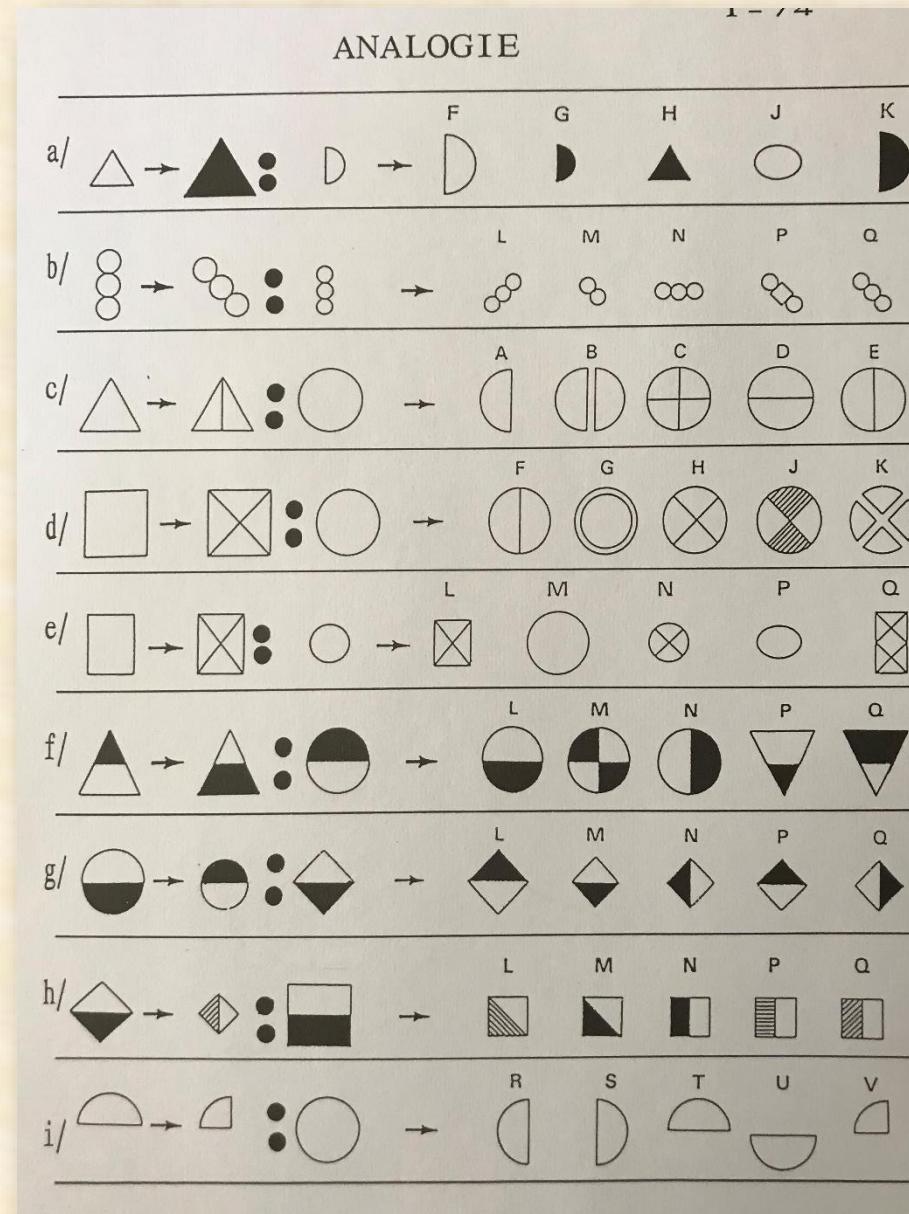
T-238
Záznamový list č. 16

Z K O U Š K A
VIZUÁLNÍ DIFERENCIACE

Jméno, příjmení	Dat. výš.	čas	
Roč. ZŠ v	Věk r. měs.	Exam.	
Vertikální Σ chyb symetrie	Identita Σ chyb	Ostatní sym. asymetrie	Správná řešení %

Dílčí závěr:

NESTEJNÉ OBRAZCE ŠKRTNI!

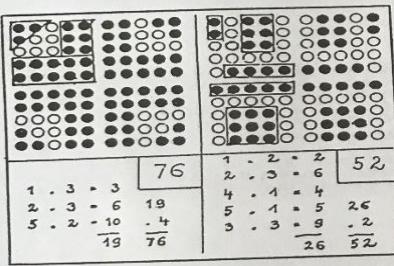
Kalkulie III

starší školní věk

7-11 let

Jméno, příjmení	set	A	B	C	D	E	\sum HS	\sum chyb
	HS							
Ročník školy	Ch.věk	Mat.věk	MQ		Známka			
Datum vyšetř.								
Dílčí závěr:								

Exam.

INSTRUKCE k řešení testu:

Prohlédněte si prosím, tyto dva obrázky. Na každém z nich je nakresleno několik černých teček a bílých kroužků. Celý obrazec je rozdělen většími prázdnými mezerami na 4 části, přičemž v každé z nich je celkem 25 bílých a černých teček. Na první pohled je zřejmé, že jsou dost pravidelně rozděleny.

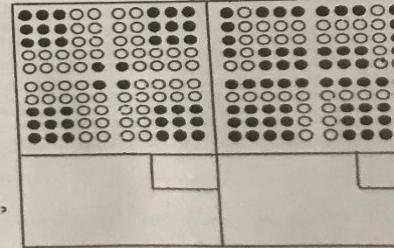
Úkolem je zjistit, spočítat celkový počet všech černých teček. Kroužky nás nezajímají, ty nepočítáme.

Využijte při řešení úlohy pravidelného rozmístění černých teček a výsledek napište do malého obdélníku. Řešení úlohy však neznamená odpočítávat černé tečky po jedné! Snadno se můžete zmýlit. Mnohem výhodnější je pozorně si obrázek prohlédnout, uvědomit si, jak jsou tečky rozmištěny v každé polovině nebo části obrázku a pak můžeme snadno počet všech černých teček spočítat.

Při řešení úlohy není nutné všechny dílčí a pomocné výpočty zapisovat do volné plochy pod každým příkladem. Můžete počítat i z paměti a zapisovat přímo jen výsledky. Je však vhodné využít volnou plochu k zapisování dílčích výsledků. Seskupování odpočítaných černých teček můžete vyznačovat tužkou přímo na papír, snadněji tím zjistíte, které tečky ještě zbývá spočítat. Zkuste tímto způsobem vyřešit tyto dvě úlohy upravo.

Zatím neobracejte list! Následující úlohy budete řešit v jednotlivých rádcích zleva doprava a počet všech černých teček zapisujte do malého obdélníku, který je pod každým příkladem.

Tepřve až dostanete pokyn, začnete pracovat!

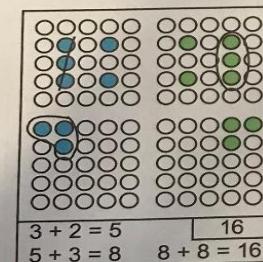
PERCEPČNĚ NUMERICKÝ TEST forma A

Jméno, příjmení	set	A	B	C	Σ HS	Σ chyb
	HS					
Ročník ZŠ	Chron. věk	95% interval spolehlivosti	MQ	Perc.	Exam.	
Datum vyš.	r.				74,1	
Dílčí závěr						

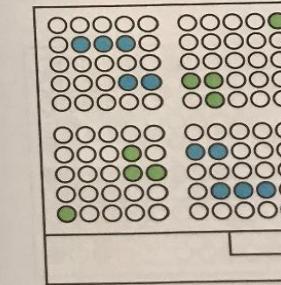
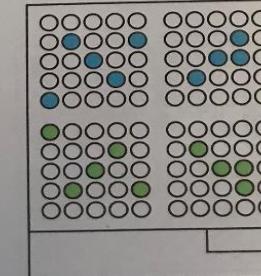
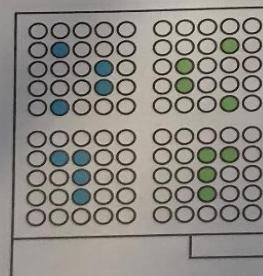
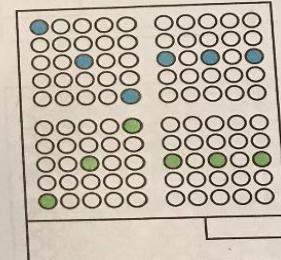
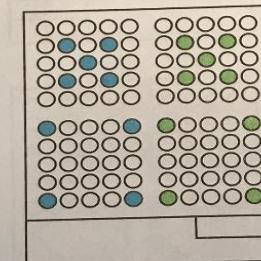
INSTRUKCE:

Urči celkový počet modrých a zelených kružků v každém příkladu. Výsledek napiš do malého rámečku upravo dole. Prázdné kroužky počítat nebudeš, ty tě nezajímají.

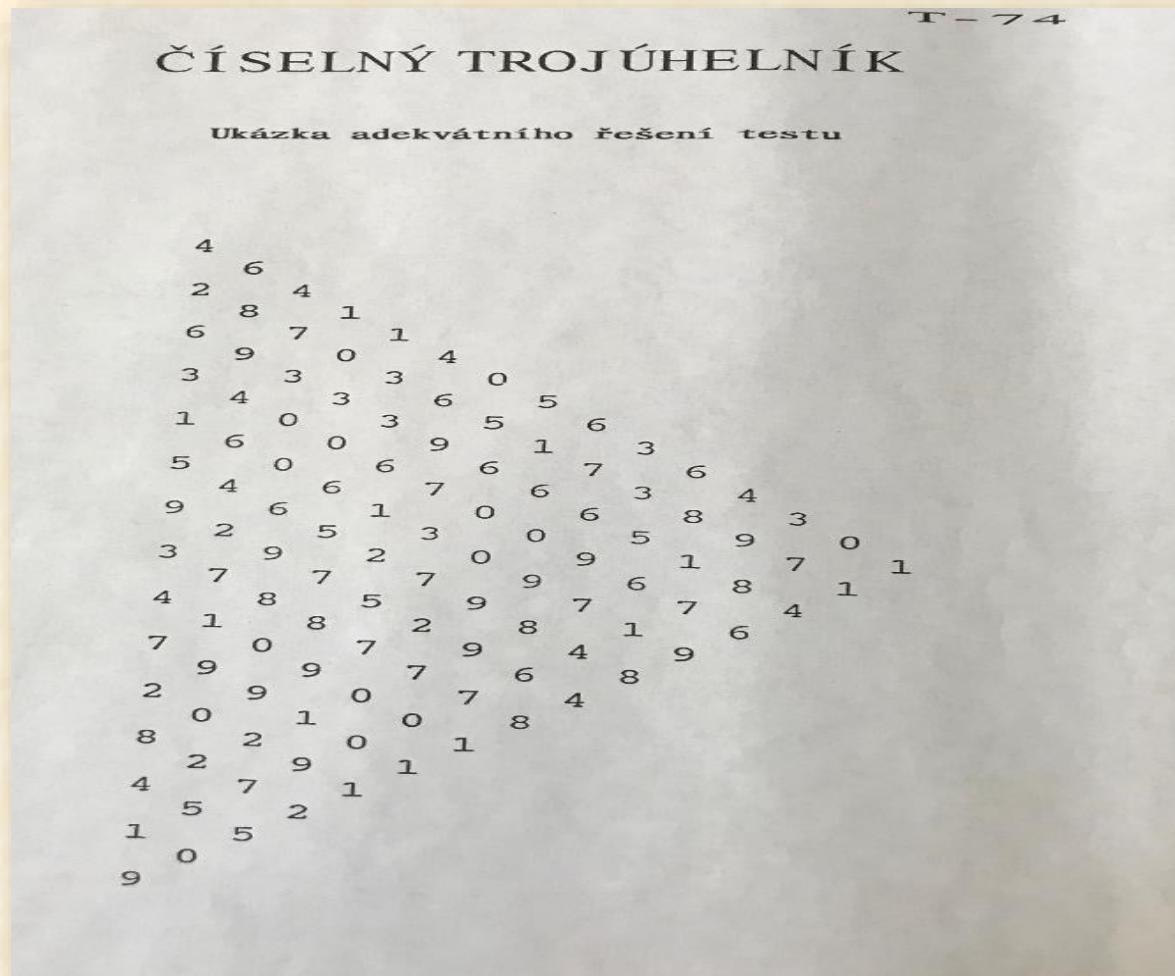
Ukázka řešení

Zácvíčné příklady

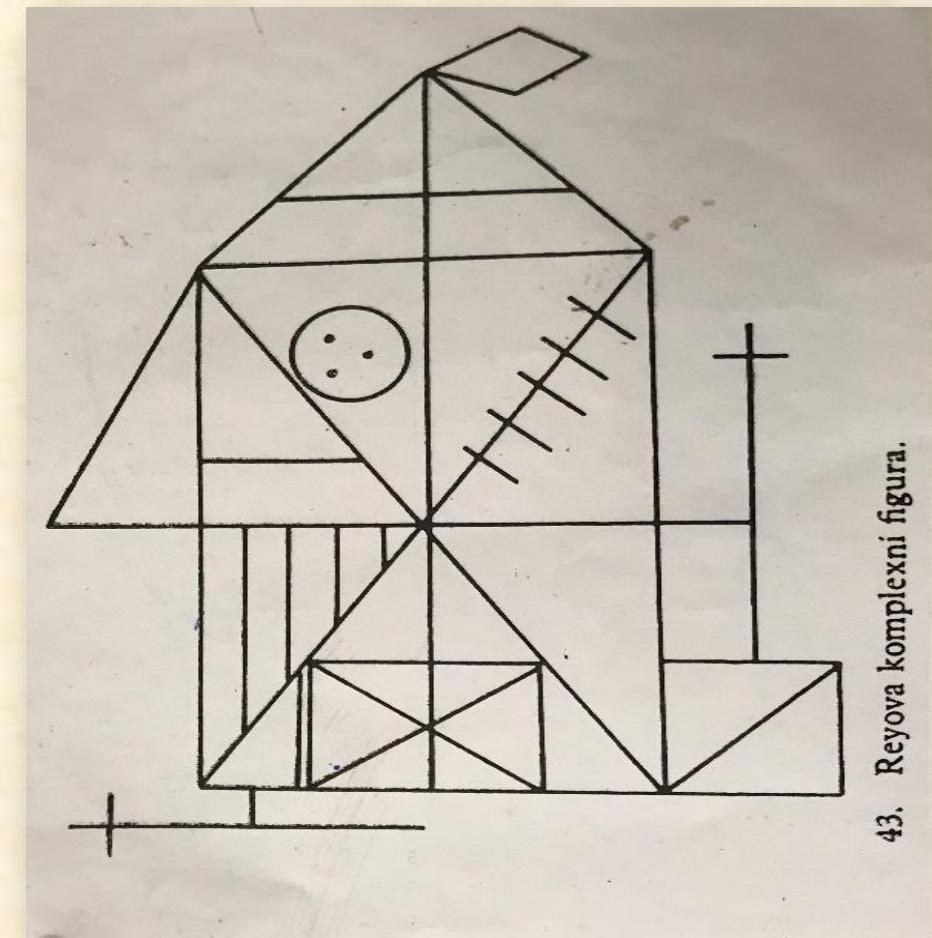
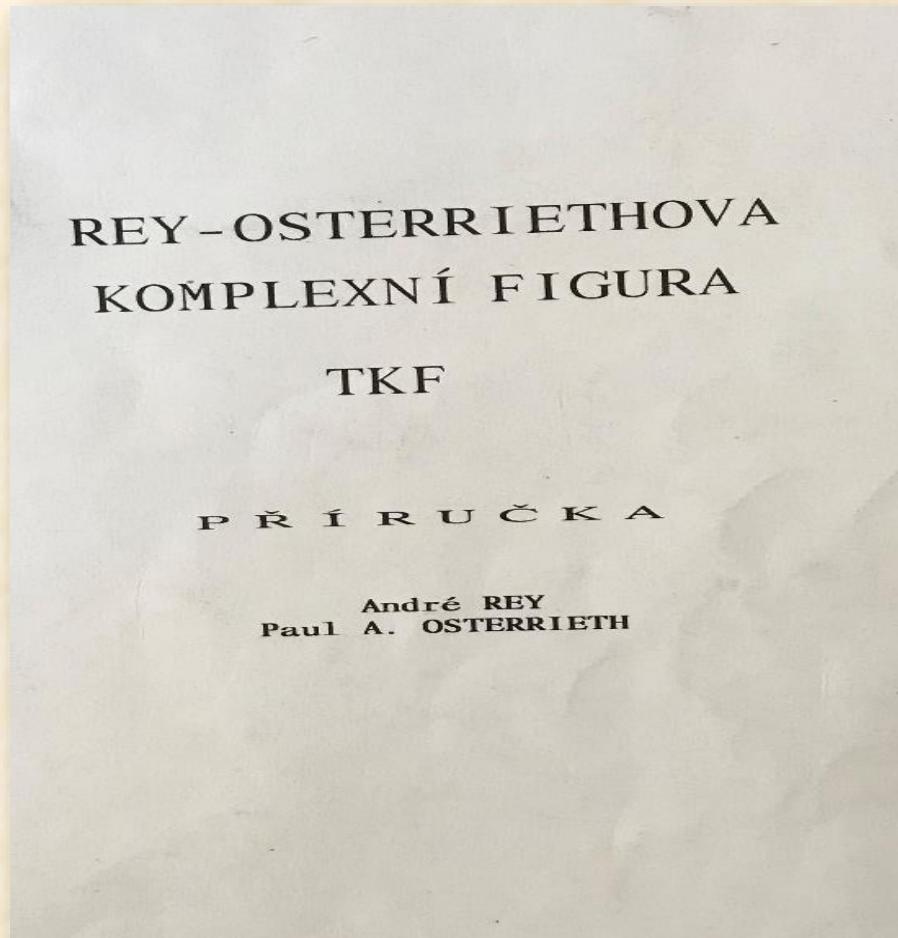

Číselný trojúhelník

Reyova figura

Patří mezi testy neverbální paměti, hodnotí vizuální percepci, senzomotorické dovednosti, pozornost, paměť. Posuzuje úroveň vnímání a zapamatování různých detailů i jejich prostorových vztahů.

43. Reyova komplexní figura.

Poruchy vnímání prostorové orientace

Poruchy vnímání prostorové orientace jsou závislé především na zrakové, sluchové a kinestetické percepci.

Kinestetické vnímání se vyšetřuje Žlabovým testem Orientace vpravo – vlevo z jeho Souboru specifických zkoušek (Žlab 1990 In Matějček, 1993).

H/ VIZUÁLNÍ ORIENTACE V PROSTORU (PLO)

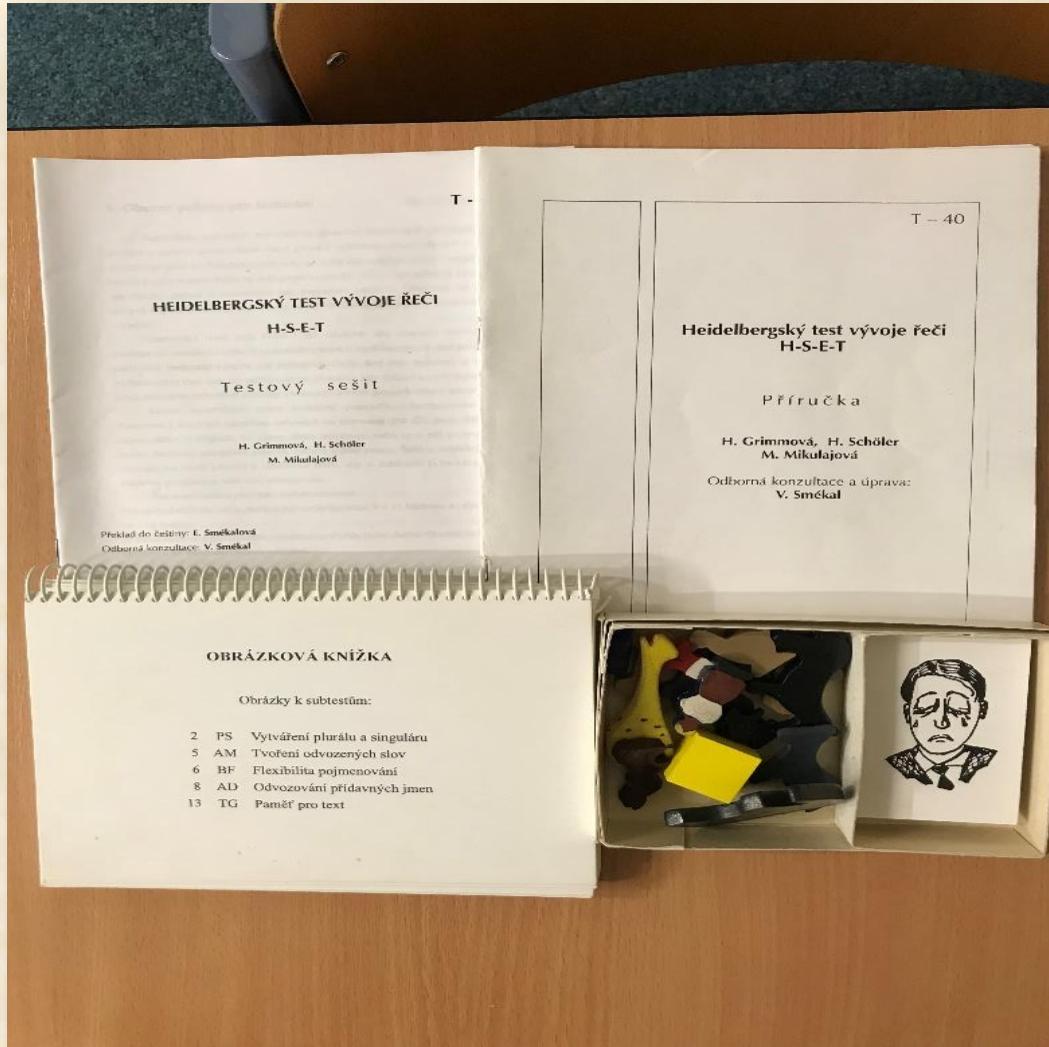
Subtest	Charakteristika úlohy	HS
A	Ukaž:	1. Pravý horní roh 2. Levý dolní roh 3. Pravý dolní roh 4. Levý horní roh
	Proved' na sobě:	1. Zvedni levou ruku 2. Ukaž pravou rukou levé ucho 3. Postav se na levou nohu 4. Ukaž levou rukou pravé koleno 5. Ukaž pravou rukou pravé oko 6. Dej patu pravé nohy na levé koleno
	Proved' na druhé osobě:	1. Ukaž pravou rukou moji pravou ruku 2. Ukaž levou rukou moje pravé oko 3. Polož levou nohu na moji levou nohu 4. Ukaž pravou rukou moje levé ucho
	Úspěšnost: %	Σ HS
Rozbor:		

Vyšetření řeči

Artikulační neobratnost
První pražská paroplavba

Sykavkové asimilace
Slečna nese v tašce sušené švestky

Heidelbergský test vývoje řeči – SPC logo
Umožňuje hlubší analýzu vývoje řeči v jednotlivých rovinách.

Test dynamické praxe

Screeningový test zaměřený na opoždění vývoje.

Záznamový arch

Orienteční test dynamické praxe
(Verse A)

Jméno a příjmení dítěte: _____

Materšská škola: _____

Bydliště: _____

Datum vyšetření: _____

Datum narození: _____

Úkol: Napodobit přesně první předvedený úkon.

Instrukce pro dítě: Dělej přesně to, co ti ukáži!

Upozornění: Vyšetřovat individuálně, čekajíc děti zaměstnat hrou.
Vyšetřující sedí vlevo vedle dítěte.

Způsob záznamu: Pouze pohotové a správné reakce - dáme do kroužku "ano".
Nápadně pomalé, záměny pohybů, opakování předchozího pohybu, souhyby těla, obličeje - hodnotíme jako nesplnění a dáme do kroužku "ne".

1. Levá ruka: opakovaně a rychle střídat pěst-dlaň a dotýkat se desky stolu	ano ne
2. Pravá ruka: opakovaně a rychle střídat pěst-dlaň a dotýkat se desky stolu	ano ne
3. Pravá ruka: opakovaně a rychle se dotýkat palce prstem 2,3,4,5,4,3,2, atd.	ano ne
4. Levá ruka: opakovaně a rychle se dotýkat palce prstem 2,3,4,5,4,3,2, atd.	ano ne
5. Levá noha: v sedě opakovaně a rychle se dotýkat podlahy patou, špičkou, chodidlem	ano ne
6. Pravá noha: v sedě opakovaně a rychle se dotýkat podlahy patou, špičkou, chodidlem	ano ne
7. Jazyk: rychle kmitat jazykem mezi koutky úst	ano ne
8. Obě ruce: jedna ruka - sevřít v pěst, druhá ruka - natáhnout prsty u sebe. Polohy jedné a druhé ruky rychle střídat a dotýkat se přitom desky stolu.	ano ne

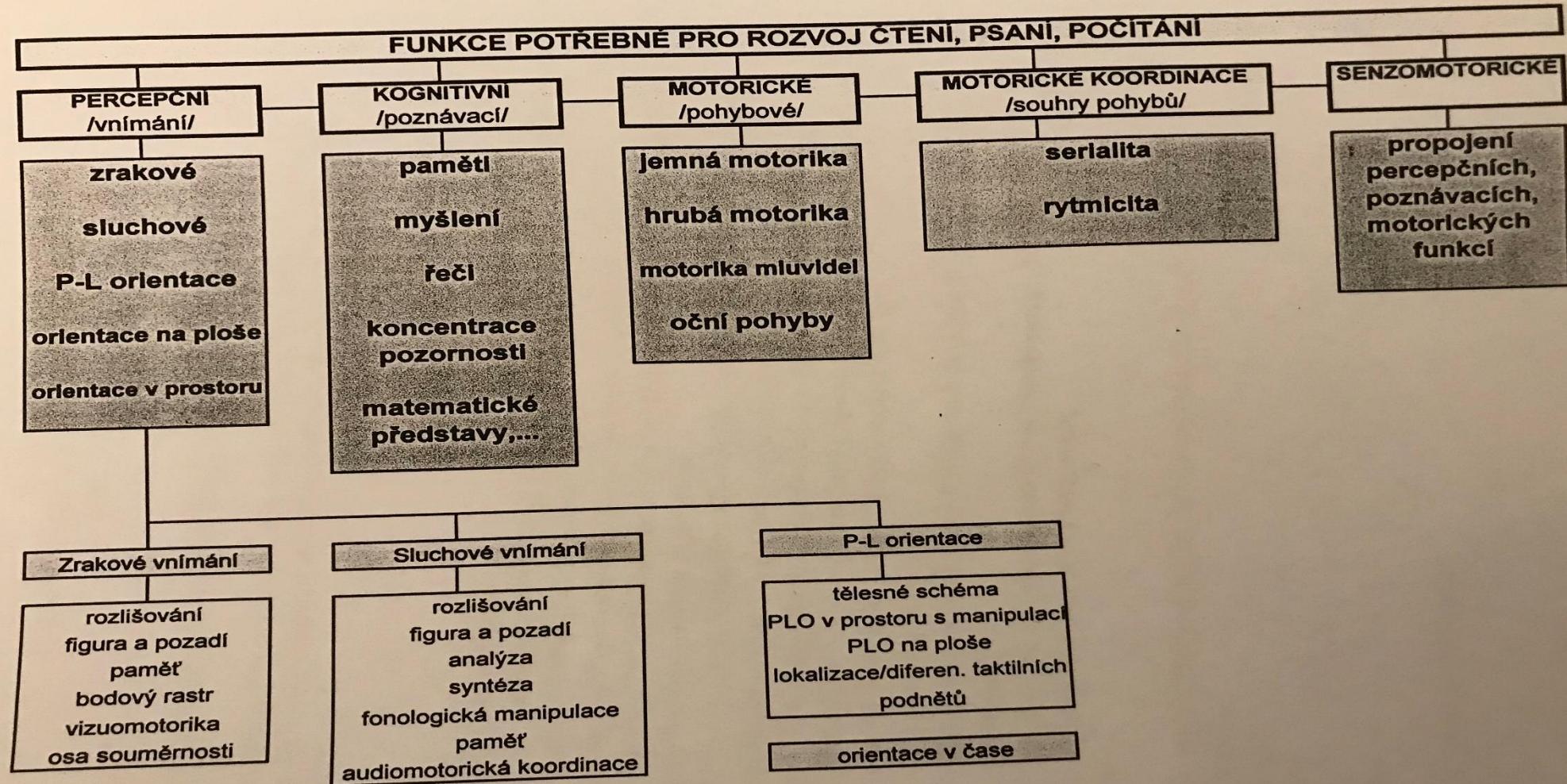
Hrubý skóř (ano):

JIŘÍ MÍKA

Orienteční test dynamické praxe

pro potřeby pracovníků předškolních zařízení
a učitelů nižších ročníků základních škol

 ETERIA, s.r.o.

Z Etického kodexu poradenských pracovníků ve školství (Asociace poradenských pracovníků ve školství, Praha)

Cílem poradenské služby je vytvořit klientovi takové podmínky, aby byl schopen řešit své problémy uspokojivým způsobem.

Nejdůležitější zásady a práva klienta:

- umožnění klientovi náhled
- nepřipouští zneužívání klienta jakýmkoliv způsobem
- právo kdykoliv během péče další spolupráci odmítnout
- možnost přehledu o účelu a významu užitých metod a postupů
- musí být garantována klientova bezpečnost, naprostá diskrétnost, zachování profesionálního tajemství a práva na soukromí

Etické zásady - pokračování

Poradenský pracovník:

- by měl používat pouze metod a postupů, které je schopen průběžně sledovat a kontrolovat
- poskytuje služby na stejné úrovni
- postupuje v rámci své odborné kompetence
- Vytváří a zajišťuje optimální prostředí a podmínky poradenské péče
- je zodpovědný za úroveň komunikace
- Je oprávněn konzultovat daný případ s kolegy a poskytovat pouze v případě výslovného svolení klienta
- měl by působit pouze v mezích kvalifikace

Zásady a fáze poradenského procesu

- jedna z oblastí tzv. pomáhajících profesí, vztah poradce a klienta
- Základní podmínky: empatie – porozumění klientovi
 - konglumentnost – autentičnost poradce
 - akceptace – pozitivní přijetí klienta
- Zásady (dle Drapely): svoboda klienta
 - respekt ke klientovi (bez výhrad, pocit bezpečí)
 - důvěrnost
- Principy přístupu (dle Matějčka): důstojnosti
 - ochrany soukromí klienta
 - zplnomocnění (rozhodovat o sobě)
 - nezávislosti (využít vlastní zdroje)
 - týmový přístup a komplexnost
 - přirozenost prostředí
 - právo volby
 - kontinuita péče
 - informovaný souhlas
 - osobního rozvoje

Fáze poradenského procesu

(dle Drapely):

- navázání vztahu, vytvoření terapeut.atmosféry, zjištění důvodu klientova příchodu, vysvětlení práce
- mapování klientova problému (shrnutí úvodního rozhovoru, diagnostický proces)
- řešení problému (zásadní cíl i možné alternativy)
- konečné rozhodnutí, závěr (rozhodnutí klienta stimulovat, ukončení při dosažení určité psychické pohody)

(dle Úlehly):

- příprava na jednání (poradce)
- otevření (začátek práce s klientem)
- dojednávání (ujasnění co klient žádá, co mu může poradce nabídnout)
- průběh – spolupráce s klientem na dosažení cíle
- ukončení – zhodnocení spolupráce

- Děkuji za pozornost.